

“สอง” เด็กนอกกระบบ
ทำงานหาเลี้ยงตัวเอง
พร้อมเป็นจิตอาสาชุมชน

ธวัชชัย ขอชัย (สอง)
เยาวชน ต.สลักได จ.สุรินทร์

อวัชชัย ขอชัย (บังสอง) เป็นตัวแทนของเยาวชนนอกระบบจากตำบลสลักได โดยมีพี่ ๆ จากทาง อบต.สลักได ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองของเยาวชนนอกระบบในพื้นที่ ได้ส่ง “สอง” ให้มาร่วมเรียนรู้ในค่ายพัฒนาศักยภาพและสร้างเครือข่ายเยาวชนสร้างสรรค์ชุมชนท้องถิ่น 21 วัน ระหว่างวันที่ 1- 21 ตุลาคม 2562 ณ หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำห้วยสามสบ ต.ศรีสะเกษ อ.น่าน้อย จ.น่าน หลังการเรียนรู้เสร็จสิ้นลง ได้มีโอกาสพูดคุยกับ “สอง” ซึ่งเจ้าตัวได้แชร์สิ่งที่ได้เรียนรู้ในค่ายและเรื่องราวของตนเองได้อย่างน่าสนใจ

เล่าชีวิตของตนเองให้ฟังหน่อย

“ผมอาศัยอยู่ ตำบลสลักได หมู่ 3 ตอนนี้อายุ 18 ปี เรียนถึงชั้น ม.2 ไม่จบ ม.3 เลิกเรียนเพราะเกเร ชั้น ม.1 วันแรกก็หนีเรียนเลยครับ หนีทุกวัน อาทิตย์หนึ่งครูจะเจอหน้าอยู่ 2-3 ครั้ง หนีเรียนเพราะเพื่อนพาไปครับ เขาแนะนำที่เที่ยว ผมติดเพื่อน เพื่อนชวน เราก็เลยไป

ผมหนีโรงเรียนจนโรงเรียนเขาไม่ไหว ผมก็ไม่ไหวแล้ว ก็เลยออกแล้วมาทำงานครับ ตอนหนีเรียนเราก็ไปเที่ยว ไปห้าง ไปดูร้องเพลง ซิ่งรถเล่น เรื่องยาเสพติด ผมไม่มีครับ ผมไม่มีเพื่อนแวนั้น ถ้ามีคนมาชวนผมก็จะปฏิเสธครับ ผมเป็นคนที่ไม่ชอบอยู่แล้วครับ แต่ถ้ากินเหล้า ผมก็ไป แต่ยาเสพติดผมไม่เอา เพราะ

เป็นของไม่ดี เพื่อนบางคนติดแล้วติดคนไปเลยครับ เปลี่ยนเป็นคนละคนไปเลย เห็นตัวอย่างอย่างนั้นก็เลยไม่เอาดีกว่า

ตอนที่ผมออกจากโรงเรียน ผมเกเรมากๆ ช่วงแรกๆ แม่ก็ตำหนิ พอเราหนีเรียน ทำตัวแย่ทุกวัน แกก็ไม่ค่อยว่า แกเป็นคนเสนอว่าให้ออกมาดีกว่าไหม หางานทำ ผมก็เลยออก ตอนนั้นออกมาแล้วทำงานก่อสร้างกับพ่อครับ พ่อเป็นคนงาน ครั้งแรกที่ทำก็คืองานก่อสร้าง พ่อก่อสร้าง ผมก็ผสมปูน

ไม่ต้องเรียนก็สบายครับ แต่ก็เหนื่อยหน่อย และเราได้ตั้งค์

ตอนนั้นไม่ได้คิดเสียตายเลยว่าเราไม่น่าจะออกจากโรงเรียนเลย เพราะผมชอบการทำงานมากกว่า ตอนทำงานกับพ่อ ทำได้สักพัก ผมรู้สึกว่างานหนักเกิน ผมก็ออกมาเจอพี่คนหนึ่งแล้วเขาชวนมาทำงานกับพี่เขา ก็ทำมาจนถึงทุกวันนี้ พี่เขาชวนมาทำแบบรับเหมาเอง ตอนแรกก็พาไปขบที่บ้าน ขบเสร็จ แล้วก็ทำผ้า ทาสี ที่ทำเป็นก็เพราะเราดูจากพ่อ ตอนที่พ่อก่อสร้าง พ่อก่อสร้าง ผมก็ดูมาครับ แล้วพอไปทำ พี่เขาก็คอยบอก

รู้สึกว่าการทำงานสบายกว่าเรียน มีรายได้ด้วย เดือนหนึ่งผมก็เหลือประมาณ 6 พันกว่า ผมก็เบิกใช้ทุกวัน แกจะให้ทุกวัน พอทำงานแล้วก็ไม่ได้ขอเงินที่บ้านครับ เริ่มดูแลตัวเอง เก็บเงินใช้เอง ที่บ้านก็ไม่ได้ว่าอะไรครับ แม่ก็บอกว่าดีแล้ว ทำงานแบบนี้ ให้ตั้งค์แม่ใช้ ตอนนี้อยู่บ้านกับพ่อกับแม่ เวลาได้เงินก็ให้พ่อให้แม่ เราแบ่งไว้ใช้ส่วนหนึ่งด้วย ก็แล้วแต่เราจะให้พ่อให้แม่ เดือนหนึ่ง

สูงสุดบางทีก็ให้ครั้งละ 2 พันบาท เงินที่ให้ตรงนี้ก็ไม่ได้มีใครบอกว่าต้องให้แม่ผมก็ให้เองครับ แม่แกไม่ค่อยมีเงิน **รู้สึกดีใจครับที่เราสามารถทำงานหาเงินได้เอง แม้เราเรียนไม่สูงแต่เราก็มีงานทำครับ**”

ทำไมมาเข้าค่ายในครั้งนี้

“การเข้าร่วมค่ายครั้งนี้ เพราะมีน้ำเขาแนะนำให้เรา มา ลองมาดู เขาบอกว่าลองไปอบรมเกี่ยวกับอาชีพอะไรแบบนี้ เพื่อจะได้มีงานทำอะไรดีๆ ครับ น้ำคนนี้เป็นน้ำโรซ (สาโรซ เพียงตรง เจ้าหน้าที่อบต.สลักไผ่) เป็นน้ำของแบงก์ เขาเป็นพี่เลี้ยงที่มผมด้วยครับ พอมาค่ายแล้วไม่ได้เป็นอย่างที่เราหวังครับ ความคาดหวังที่แรกคือคิดว่าจะมีการสอนเรื่องช่างเรื่องอะไร แต่มาแล้วไม่ใช่ มาอยู่ 2 - 3 วันก็เริ่มรู้สึกที่ไม่ไหวแล้ว”

อะไรที่ไม่ชอบในค่ายนี้

“สิ่งที่ไม่ชอบในค่ายคือ สวดมนต์ กิจกรรมเลิกติก ตื่นเช้า ไม่ชอบการสวดมนต์ เพราะเวลาเช้าๆ เวลาตื่นมาผมเป็นคนที่ไม่ตื่นไม่ตื่น พอมานั่งสวดมนต์นั่งสมาธิแล้วเวียนหัว เหมือนเรายังไม่ชิน ปกติผมอยู่บ้านจะตื่นสาย 8 โมงกว่าครับ พอมาค่ายนี้ต้องตื่น 6 โมง รู้สึกว่ายังปรับตัวไม่ได้ เรื่อง

สวดมนต์ผมต่อต้านเลยครับ อยู่บ้านก็ไม่ได้สวดมนต์ อยู่บ้านตื่นมาก็อานน้ำไปทำงาน ก่อนนอนก็ไม่ได้สวดมนต์ด้วยครับ และอีกเรื่องที่ไม่ชอบคือเรื่องเลิกติก เหนื่อยครับ ไม่มีเวลาทำอะไรของตัวเองเลย อยากมีเวลาซักผ้าบ้าง บางคนเขาแช่ผ้า 5 วันแล้วยังไม่ได้ซักเลย ก็อยากทำอะไรส่วนตัวบ้าง โทร.ไปเล่นกับแม่บ้าง แต่โทร.ไปแล้วแกก็นอนไปแล้ว ส่วนเรื่องตื่นเช้า ตื่นเช้าเกินไป พอเวลานั่งสวดมนต์และนั่งสมาธิก็จะเวียนหัวเวลาหลับตา”

สิ่งที่ชอบในค่ายนี้

“สิ่งที่ชอบในค่ายนี้ คือ เพื่อนๆ เพราะผมจะเป็นคนที่ทำให้เพื่อนยิ้ม ก็ชอบเวลาเพื่อนๆ ยิ้มครับ อีกจุดที่ชอบคือชอบเล่นเกมสันทนาการก่อนทำกิจกรรม เหมือนเราได้ผ่อนคลายบ้าง”

กิจกรรมที่ชอบมากที่สุด

“กิจกรรมที่ชอบ คือกิจกรรมนอนในป่า เพราะสบาย ต่างคนต่างนอนแยกกันอยู่ ผมว่าสบายกว่า นอนในค่ายเพราะผมได้นอนเร็ว อยู่ในห้องกว่าจะได้นอน เพื่อนเล่นเกม เล่นอะไรเสียงดัง ตอนไปปักกกลด ผมก็ไปจัดที่นอนใหม่ ไปดูว่ามีมดตรงไหน ก็เลี้ยงในการปักกกลด แล้วก็ไปช่วยเพื่อนจัดที่นอนของเพื่อน ผมก็เข้านอนตอนประมาณ 2 - 3 ทุ่ม หลังจากเราปลีกตัวมานอนกันนอน

คนเดียวครับ เสียงไม้ไฟที่ตั้งทิ้งคืนก็ทำให้กลัวบ้างครับ มาหลายเสียง หลายรูปแบบ แล้วเราก็คิดเยอะ กลัวครับ วิธีการแก้ก็คือนอนแบบไม่สนใจ เสียงมาเราก็ไม่สนใจ แล้วก็นอนหลับ หลับจนถึงเช้าเลยครับ ตื่นเช้ามาก็ดีครับ แต่ปวดหลังหน่อย กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเดียวที่ชอบมากที่สุด”

กิจกรรมที่ไม่ชอบ

“กิจกรรมที่ไม่ชอบเลยคือ **กิจกรรมตีบอล ตียากร ตกลงกันไม่ได้ด้วยครับ ก็รู้สึกโมโหที่ความคิดเห็นของเพื่อนไม่ตรงกันสักคน** ตอนสุดท้ายผมก็ไม่ได้ อยู่ครับ ผมตีโดนรั้งแต่นอนก็เลยต้องออกมา ซึ่งตัวผมไม่ชอบสถานการณ์แบบนั้นครับที่คุยตกลงกันไม่ได้สักที ถ้าเจอในชีวิตก็จะหลีกเลี่ยง ถอยออกมาจากเหตุการณ์ที่พูดกันไม่รู้เรื่อง ไม่อย่างนั้นอาจจะทะเลาะกัน”

สิ่งที่ได้เรียนรู้

“มาแล้วไม่ได้ฝึกอาชีพ มาแล้วก็ได้ตั้งใจครับ ก็อดอัดอยู่ครับ แต่เราก็ต้องทนอยู่ครับ **ในความคิดของผมคืออดทนครับ เราอาจเอาความรู้ในส่วนนี้ไปใช้ตรงอื่นก็ได้ครับ ไม่ต้องเกี่ยวกับช่างอย่างเดียว เช่น เรื่องสติ เวลาทำงานก็จะมีสติมากขึ้น รู้จักคิดก่อน**

ตอนผมอยู่บ้านเป็นคนติดเหล้ามาก กินทุกวัน พอมาอยู่ที่นี่ไม่ได้กินก็รู้สึกว่าตัวเองดีขึ้น รู้สึกว่าเราอยู่ได้ กลับไปก็คงจะกินนิดหน่อย ควบคุมปริมาณ การกิน ไม่กินก็อยู่ได้ ก็ไหวอยู่ครับถ้านานๆ กินทีกับเพื่อนครับ ถ้ากินเหล้าจะทำงานไม่รู้เรื่อง จะปวดหัวเวลาตื่นนอนไปทำงาน แต่เมื่อก่อนก็ต้องกินเพราะว่าติดแล้ว เลิกงานแล้วก็กินด้วยกัน เป็นความเคยชินครับ

ตอนอยู่บ้านผมเป็นคนอารมณ์ร้อน ใครทำอะไรไม่ถูกใจก็ด่า แต่พอมาอยู่ที่นี่ รู้สึกว่าตัวเองใจเย็นขึ้นครับ ดีกับตัวเองเยอะเลยครับ วิธีก็คือเราก็ต้องคิดก่อนทำอะไร ต้องมีสติครับ ยับยั้งอารมณ์ตัวเองครับ ถ้าเราโมโหมาก อยากรด่าคนๆ หนึ่ง แต่ด่าไม่ได้ เราก็ด่าในใจเอาอะไรแบบนี้ ตอนนี้มีผมก็มีความสุขดีครับ ความสุขของผมก็คือมาค่ายได้อยู่กับเพื่อนๆ เห็นรอยยิ้มของเพื่อนๆ เราสามารถทำให้เพื่อนยิ้มได้ และ **ความสุขของผมในการใช้ชีวิต ผมเป็นคนชอบทำงาน ความสุขของผมคือการทำงานครับ**

ทักษะที่ต้องการการหนุนเสริม

“ตอนนี้ผมมีทักษะด้านช่างคือทำผ้า ปูกระเบื้อง ก่อปูน ฉาบปูน เทพื้น ถ้าฝั่งกระจกอะลูมิเนียมก็พอทำได้ครับ ถ้าวันข้างหน้ามีเงินสักก้อนก็สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจได้ครับ ความฝันของผมอยากเป็นผู้รับเหมาครับ ถ้า

มีคนสนับสนุน ผมอยากได้รับการสนับสนุนงบประมาณครับ เพราะผมยังไม่มีงบประมาณซื้อเครื่องมือครับ ส่วนเรื่องทักษะฝีมือก็จะฝึกทักษะให้มากกว่านี้ครับ ถ้ามีคนฝึกให้ก็อยากฝึกด้านช่างก่อสร้างทั้งหมดทั้งระบบเลยครับ ตอนนี้อยู่มีเพื่อน 4 คนอยู่ในทีมที่ทำก่อสร้างครับ ก็มีเบงก๋ บี เบ็ค และผมครับ”

มุมมองของผู้ใหญ่ที่มีต่อตัวเราซึ่งเป็นเด็กนอกระบบเป็นอย่างไรบ้าง

“ตอนที่ผมเลิกเรียน ผู้ใหญ่เขาก็คงมองว่าออกมาตอนเด็ก จะทำงานหรือทำอะไรกิน ไม่เรียน ผมก็เลยเอาชนะคำพูดเอาครับ ผมก็หางานทำ ตอนแรกก็ทำกับพ่อครับ ผมก็อยากบอกเขาว่าอย่าเพิ่งมองคนอื่นที่ภายนอกครับ ความภาคภูมิใจของผมคือเรามีงาน มีเงินให้พ่อแม่ และเราสามารถดูแลตัวเองได้ครับ”

ความฝัน / เป้าหมายสูงสุดในชีวิตของผม

“อยากเป็นหัวหน้าช่าง ผู้รับเหมา คนที่คอยสั่งงาน หางาน เป็นหัวหน้างาน เป็นเจ้าของธุรกิจนั่น แต่ก็ไม่รู้ว่าจะเมื่อไหร่จะทำได้ เพราะความรู้ของผมยังไม่เยอะพอครับ ผมคิดว่าถ้าจะทำได้แบบนี้ เราควรศึกษาหาความรู้ ข้อมูล ทำตัวให้น่าเชื่อถือ แสดงฝีมือ คิดไตร่ตรองก่อนลงมือทำ และรู้จัก

โฆษณาเกี่ยวกับงานที่ทำ เช่น ในเฟสบุ๊ก หรือการรู้จักแนะนำชักชวน เพื่อให้ธุรกิจนี้ไปได้ครับ”

บทบาทการเป็นจิตอาสาในชุมชน

“กับงานจิตอาสาในชุมชน ทาง อบต.สลักไดเขาไปอบรม เขาก็ให้เราไปช่วย ไปทำกิจกรรมเล่นเกม ผมก็ไปทำให้ครับ สมมติให้เล่นเกมแก้ว กะลา ชัน โอง เรา ก็พาคนแก่ในหมู่บ้านเขาทำ เวลาเมื่ออบรม มีกิจกรรมอะไรในชุมชน น้ำสาโรช แก้วก็จะเรียกไปครับ”

สำหรับโครงการซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ มีเป้าหมายอย่างไร

“โครงการที่พวกเราทำร่วมกับอบต.สลักไดคือโครงการซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ครับ เป้าหมายของโครงการคือต้องการเปิดร้านซ่อมรถ ตอนนี้อยู่เป็นช่างซ่อมรถด้วย แต่สถานที่ยังไม่เหมือนร้านซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ต่างๆ ก็เลยอยากพัฒนาตรงนี้ให้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาครับ” #